

Şirketin tasarladığı wonderfulcart sistemine üye kazandıranlara yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.02-160.02.01[2014/94]-187447
Tarih	04.08.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 90792880-160.02.01[2014/94]-187447 04.08.2016

Konu : Şirketin tasarladığıcart sistemine üye kazandıranlara yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, şirketinizce tasarlanancart sistemine üye olanların ve sisteme kazandırdıkları üyelerin satın alacakları asıl kart bedelinin %10'u oranındaki bedelin şirketinizce üyelere geri ödeneceğinden bahisle, söz konusu ödemelerin tabi olacağı vergi ile ödemelere ilişkin olarak düzenlenmesi gereken belgeler hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

A) Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9'uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde

sayılarak, anılan maddenin üçüncü fıkrasında, ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usulde gelir vergisine tâbi olanlar ile söz konusu maddede sayılan işleri gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları hükme bağlanmıştır. Aynı maddenin son fıkrasında ise "Bu muaflığın 94'üncü madde uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şumulü yoktur." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 61'inci maddesinde de "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez" hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94'üncü maddesinde ise "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

...

13. Esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden,

...

d) Diğer hizmet alımları ("a", "b" ve "c" alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için **(2009/14592 sayılı B.K.K. ile %10 Yürürlük; 12.01.2009)** " hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizin tasarladığıcard sistemine üye kazandıranlara, bu hizmetleri dolayısıylacard satın almak için ödedikleri asıl kart bedelinin %10'u oranında yapılan ödemelerin; söz konusu sisteme üye kazandıranların bu faaliyetlerini anılan şirketin emir ve talimatları dahilinde sunması, aralarında işçi işveren ilişkisinin bulunması halinde, ücret hükümlerine göre Gelir Vergisi Kanununun 61, 94 ve 103'üncü maddeleri kapsamında vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak,card sistemine üye kazandıran kişilerin söz konusu faaliyetinin ücretin unsurlarını ihtiva etmemesi durumunda, bu kişilerden alınacak hizmetin anılan Kanunun 94'üncü maddesinin 13/(d)

numaralı alt bendi kapsamında "diğer hizmet alımı" olarak değerlendirilmesi ve bunlara yapılacak ödemelerin sözü edilen hüküm uyarınca tevkifata tabi tutulması gerekmektedir.

B) Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirme:

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "*İspat edici kağıtlar*" başlıklı 227'nci maddesinde; "*Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*" hükmüne yer verilmiş olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Aynı Kanunun 229'uncu maddesinde; "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*" şeklinde tanımlanmış, Kanunun 231'inci maddesinin (5) numaralı bendinde ise; "*Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır...*" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, yine aynı Kanunun 234'üncü maddesinde; "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:*

...

3- Vergiden muaf esnafa;

Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip iş yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur." hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanunun 238'inci maddesinde de, işverenlerin her ay ödedikleri ücretler için ücret bordrosu tutmaya mecbur oldukları, Gelir Vergisi Kanunu'na göre vergiden muaf olan ücretlerle "diğer ücret" üzerinden vergiye tabi hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri için bordro tutulmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre; şirketinizin tasarladığıcard sistemine üye kazandıranlara, bu hizmetleri dolayısıylacard satın almak için ödedikleri asıl kart bedelinin %10'u oranında yapılan ödemelerin; söz konusu

sisteme üye kazandıranların bu faaliyetlerini şirketinizin emir ve talimatları dahilinde sunulması, aralarında işçi işveren ilişkisinin bulunması halinde ücret bordosu ile bu faaliyetlerin şirketin emir ve talimatları dışında diğer hizmet alımı olarak değerlendirilmesi halinde ise gider pusulası düzenlenmek suretiyle belgelendirilmesi gerekmektedir.

C) Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun; 1/1'inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 17/4-a maddesinde 4842 sayılı kanunla yapılan değişiklikle Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf esnaf ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Bu durumda; adı geçen şirketin tasarladığı ...card sistemine üye kazandıranlara, bu hizmetleri dolayısıylacard satın almak için ödedikleri asıl kart bedelinin % 10'u oranında yapılan ödemelerin Gelir Vergisi Kanunu gereğince ücret hükümlerine göre değerlendirilmesi halinde katma değer vergisi uygulanmayacaktır.

Söz konusu faaliyetin ücret unsurlarını ihtiva etmemesi durumunda ise Gelir Vergisi Kanunu yönünden diğer hizmet alımları kapsamında değerlendirilerek KDV Kanununun 17/4-a maddesi gereğince katma değer vergisinden istisna olması gerekmektedir.

D) Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset tarikiyle veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu, 2/d maddesinde de, İvazsız intikal tabirinin, hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları ifade edeceği, aynı Kanunun 5'inci maddesinde ise, Veraset ve İntikal Vergisinin mükellefinin, veraset tarikiyle veya ivazsız bir tarzda mal iktisap eden şahıslar olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre,card sistemine üye kazandıran kişilere bu hizmetleri karşılığında yapılan ödemeler ivazsız intikal niteliğinde olmadığından veraset ve intikal vergisine tabi bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026